

Del 3 – Fokusområde: Myndighedernes forebyggende og modvirkende indsats mod radikaliserings og ekstremisme, gerningsmandens profil og baggrund samt omstændighederne omkring hans løsladelse samt kommunikationen og samarbejdet mellem myndighederne forud for hændelserne

Side 93

15. Indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme

Gerningsmanden Omar Abdel Hamid El-Hussein havde forud for hændelserne den 14.-15. februar 2015 været i kontakt med myndighederne – senest kriminalforsorgen i forbindelse med en varetægtsfængsling, hvorfra han blev løsladt den 30. januar 2015.

Omar Abdel Hamid El-Hussein havde i perioden fra 2010 til 2015 flere gange været indsat i kriminalforsorgens institutioner. De institutioner, som Omar Abdel Hamid El-Hussein afsonede i, har 3 gange indberettet tegn på radikaliserings hos ham til Direktoratet for Kriminalforsorgen. I ét tilfælde blev en sådan bekymring videreformidlet til Politiets Efterretningstjeneste.

I dette afsnit beskrives først den samlede forebyggende og modvirkende indsats mod radikaliserings og ekstremisme, der varetages af en række forskellige myndigheder og ikke mindst i et samspil mellem disse.

Herefter beskrives henholdsvis kriminalforsorgens, PET's, Rigspolitiets, Københavns Politis og andre aktørers indsats i forhold til forebyggelse og antiradikaliserings.

I forlængelse heraf beskrives udvekslingen af oplysninger mellem myndighederne, og sidst beskrives anklagemyndighedens, kriminalforsorgens, politiets og PET's kontakt med Omar Abdel Hamid El-Hussein forud for hændelserne den 14.-15. februar 2015.

15.1. Gerningsmandens baggrund

Gerningsmandens baggrund beskrives på grundlag af den sammenfatning af oplysninger i Rigsadvokatens, Direktoratet for Kriminalforsorgens, Domstolsstyrelsens og Københavns Kommunes faktuelle beskrivelser af sager vedrørende Omar Abdel Hamid El-Hussein frem til angrebene i København den 14. og 15. februar 2015, som tidligere er oversendt til Folketingets Retsudvalg, suppleret med oplysninger fra Københavns Politi.

Omar Abdel Hamid El-Hussein blev født i Danmark i 1992. Han erhvervede ved fødslen dansk indfødsret efter sin far.

I perioden fra 1994 til 2005 boede Omar Abdel Hamid El-Hussein i København, hvorefter han udrejste til Jordan sammen med sin familie. I 2009 flyttede han tilbage til København sammen med sin familie.

Københavns Kommune har løbende været i kontakt med Omar Abdel Hamid El-Hussein og dennes familie omkring bl.a. hans skolegang, uddannelse og beskæftigelse.

Herudover kan det oplyses, at Københavns Politi flere gange har haft kontakt til Omar Abdel Hamid El-Hussein og dennes familie i perioden fra 2004 til 2010 i anledning af kriminel og utilpasset adfærd.

I perioden fra 2011 til 2014 modtog Omar Abdel Hamid El-Hussein fire domme med fængselsstraf. Dommene vedrørte bl.a. berigelseskriminalitet, personfarlig kriminalitet og overtrædelse af våbenlovgivningen. Flere af de strafbare forhold blev begået under prøveløsladelse fra en tidligere idømt fængselsstraf.

Den seneste dom blev afsagt den 19. december 2014 ved Retten på Frederiksberg. Ved dommen blev Omar Abdel Hamid El-Hussein idømt 2 års fængsel for personfarlig kriminalitet og overtrædelse af våbenlovgivningen. Straffen blev fastsat som en fællesstraf, hvori indgik en reststraf på 62 dage fra en prøveløsladelse.

I forbindelse med sagen blev der udarbejdet en personundersøgelse af Omar Abdel Hamid El-Hussein i medfør af retsplejelovens § 808, men der blev ikke foretaget en mentalundersøgelse.

Omar Abdel Hamid El-Hussein var varetægtsfængslet i forbindelse med sagen fra januar 2014.

Den 2. januar 2015 ankede anklagemyndigheden den omtalte dom med påstand om skærpeelse. Østre Landsret berammede ankesagen til behandling i august 2015 efter drøftelse med forsvareren og aftale med anklagemyndigheden.

Efter anmodning fra Omar Abdel Hamid El-Husseins forsvarer besluttede Østre Landsret den 30. januar 2015 at løslade Omar Abdel Hamid El-Hussein fra varetægtsfængsling under henvisning til, at fortsat varetægtsfængsling frem til ankesagens behandling ville stå i misforhold til den retsfølge, der kunne forventes idømt (proportionalitet).

I perioden fra 2010 til januar 2015 var Omar Abdel Hamid El-Hussein flere gange indsat i kriminalforsorgens institutioner som varetægtsarrestant eller afsoner af en fængselsstraf.

De institutioner, som Omar Abdel Hamid El-Hussein har afsonet i, indberettede tre gange tegn på radikaliserings hos ham til Direktoratet for Kriminalforsorgen. I ét tilfælde blev en sådan bekymring desuden videreformidlet til Politiets Efterretningstjeneste. 15.2. Generelt om myndighedssamarbejdet i forhold til forebyggelse og antiradikalisering

Som nævnt ovenfor varetages den samlede forebyggende og modvirkende indsats mod radikaliserings og ekstremisme af en række forskellige myndigheder og i et samspil mellem disse. Der er behov for et tæt samarbejde mellem disse myndigheder, som ikke alene omfatter myndigheder inden for retssystemet, men også f.eks. kommuner og andre offentlige institutioner samt private, idet forebyggelse af radikaliserings forudsætter en bred indsats.

I forhold til det politimæssige område er indsatsen primært forankret i PET, som også varetager koordineringen i forhold til politikredsene på dette område. Der har på det seneste været flere tilfælde af "cross-over" mellem bandemiljøer og ekstremistiske miljøer, hvilket har aktualiseret behovet for en tættere koordinering mellem den overordnede indsats, der foregår i PET i forhold til radikaliserings, og den indsats der foregår i Rigspolitiet i forhold til bandemiljøet.

Nedenfor redegøres nærmere for dette samarbejde, herunder om udveksling af oplysninger, jf. afsnit 15.8.

Som nævnt er der i dag et tæt samarbejde mellem myndigheder i arbejdet med at forebygge og modvirke radikaliserings og ekstremisme. Nedenfor nævnes en række konkrete eksempler på dette samarbejde.

15.3. Kriminalforsorgens indsats i forhold til forebyggelse og antiradikalisering

Kriminalforsorgen løser en række opgaver i relation til forebyggelse mv. og har i den forbindelse fokus på blandt andet uddannelse af personalet, mentorordninger og samarbejde med andre myndigheder i forbindelse med løsladelse, jf. herom nedenfor.

15.3.1. Personaleuddannelse

På personaleuddannelsesområdet har PET og kriminalforsorgen et særligt samarbejde. Som en del af den tidligere handlingsplan "En Fælles og Tryk Fremtid" udviklede og gennemførte kriminalforsorgen i 2012 således i samarbejde med PET kurser om forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme for ressourcepersoner fra alle tjenestesteder. Kurserne har fokus på såvel venstre- som højreekstremistisk radikaliserings samt islamistisk radikaliserings. Efterfølgende har kriminalforsorgen i samarbejde med PET lø-

